

Comisia protecție socială, sănătate și familie

RAPORT

asupra proiectului de lege pentru modificarea articolului 22 din Legea nr.190/2003 cu privire la veterani (nr.34 din 09 februarie 2024)

Comisia protecție socială sănătate și familie a examinat proiectul de lege pentru modificarea articolului 22 din Legea nr.190/2003 cu privire la veterani (nr.34 din 09 februarie 2024), înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, și informează despre următoarele.

Proiectul de lege a fost elaborat în scopul susținerii financiare a veteranilor de război, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova.

Se propune instituirea a două categorii noi de alocații pentru merite deosebite față de stat acordate veteranilor de război pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova în mărime de 150 și 300 lei după cum urmează:

- 1) persoanelor care s-au învrednicit de titluri onorifice și celor decorate cu cruci sau medalii în timpul apărării integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, precum și celor decorați pentru vitejie – 150 de lei;
- 2) persoanelor decorate cu ordinul „Credință Patriei” clasa I, II și III – 300 de lei.

Este de menționat că, Comisia a examinat amendamentele deputaților, propunerile și obiecțiile expuse în avizul Guvernului și a Direcției generale juridice care sunt reflectate în tabela de sinteză anexată la prezentul raport, parte componentă a căruia este și proiectul de lege redactat.

Cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință, Comisia propune adoptarea proiectului de lege în lectura II.

**Președintele Comisiei
Adrian BELII**

L E G E

pentru modificarea articolului 22 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La articolul 22 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84–86, art. 392), cu modificările ulterioare, alineatele (1) și (1¹) vor avea următorul cuprins:

- „(1) Alocația nominală se stabilește în următoarele cuanțumuri:
- a) persoanelor cărora li s-au conferit titluri onorifice (inclusiv titluri asimilate lor) – 50 de lei;
 - b) persoanelor decorate cu medalii (inclusiv cu medalii asimilate lor) – 50 de lei;
 - c) persoanelor decorate cu medaliile „Meritul Militar”, „Pentru Vitejie” (inclusiv cu medalii asimilate lor) – 150 de lei;
 - d) persoanelor decorate cu ordinul „Credință Patriei”, clasele I, II, și III, pentru participarea la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova – 300 de lei;
 - e) persoanelor decorate cu ordine (inclusiv cu ordine asimilate lor) – 100 de lei;
 - f) persoanelor decorate cu ordinele „Drapelul Roșu” pentru luptă, „Războiul pentru Apărarea Patriei” clasele I și II și „Steaua Roșie” – 500 de lei;
 - g) persoanelor decorate cu ordinul „Ștefan cel Mare” – 700 de lei;
 - h) persoanelor decorate cu „Ordinul Republicii” (inclusiv cu ordine asimilate lui) – 500 de lei;
 - i) soției/soțului sau mamei/tatălui persoanei decorate post-mortem cu „Ordinul Republicii” – 500 de lei, cu ordinul „Ștefan cel Mare” – 700 de lei. Alocația nominală se plătește soției ori soțului, după caz, iar în lipsa acestora – mamei persoanei decorate post-mortem. În lipsa soției/soțului și a mamei, alocația nominală se plătește tatălui.

(1¹) Alocația prevăzută la art. 21 alin. (1) lit. b) se stabilește în cuantum de 500 de lei și, respectiv, de 700 de lei. Alocația pentru merite deosebite se stabilește și se plătește pentru fiecare persoană decorată post-mortem cu „Ordinul Republicii” sau cu ordinul „Ștefan cel Mare”.”

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Prevederile prezentei legi se pun în aplicare începând cu 1 aprilie 2024.

(3) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Sinteza
la proiectul de lege pentru modificarea art.22 din Legea nr. 190/2003
cu privire la veterani
(Nr.34 din 09.02.2024)

Nr.	Punctul din proiect	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se înaintează propuneri, obiecții	Autorul propunerii, obiecției	Conținutul propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1.	Art. I	Se propune modificarea art. I al proiectului de lege după cum urmează: „Articolul 22 alineatul (1): se completează cu litera a ¹⁾ cu următorul cuprins: „a ¹⁾ persoanelor participante la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, la acțiunile de luptă pe teritoriul altor state sau la acțiunile de luptă pe timp de pace și decorate cu cruci sau cu medaliile „Meritul Militar” sau „Pentru vitejie” – 150 de lei”; se completează cu litera c ¹⁾ cu următorul cuprins: „c ¹⁾ persoanelor participante la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității	Guvern	Ținând cont de faptul că Casa Națională de Asigurări Sociale ține evidența beneficiarilor de alocații nominale pentru merite deosebite față de stat, după categoria distincției și nu după categoriile de persoane care pot fi decorate cu astfel de distincții în temeiul Legii nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova, se propune modificarea art. I al proiectului de lege. Astfel, beneficiarii urmează a fi identificați din oficiu de către organele de asigurări sociale de stat.	Se acceptă

		teritoriale și a independenței Republicii Moldova, la acțiunile de luptă pe teritoriul altor state sau la acțiunile de luptă pe timp de pace și decorate cu ordinul „Credință Patriei” clasele I sau II, sau III – 300 de lei”.			
2.	Art. II	Se propune ca data intrării în vigoare a actului normativ să fie stabilită expres – 1 aprilie 2024.	Guvern		Se acceptă
3.	Art. I	Se propune completarea art. 22 alin.(1) din Legea nr. 190/2003 cu: - lit. a¹) , care prevede „persoanelor care s-au învrednicit de titluri onorifice și celor decorate cu cruci sau medalii în timpul apărării integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, precum și celor decorați pentru vitejie – 150 lei” și - lit. c¹) , care determină că „persoanelor decorate cu ordinul „Credință Patriei” de clasele I, II și III pentru apărarea integrității teritoriale și independenței	Direcția general juridică	Propunerea este determinată de necesitatea respectării ordinii de precădere a distincțiilor potrivit proiectului de lege în coroborare cu prevederile Legii nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova.	Se acceptă

		Republicii Moldova -300 lei.”			
4.	Art. II	<p>3. În partea ce ține de cuantumul alocațiilor prevăzute la art. 22 alin.(1) din Legea nr. 190/2003 examinat în corelare cu art. 11 din Legea nr. 1123/1992, constatăm următoarele:</p> <p>a) Persoanele care au luptat pentru apărarea integrității statului și care s-au învrednicit cu distincții sub formă de ordine, cu excepția „Ordinului Republicii” și Ordinului „Ștefan cel Mare”, vor beneficia de alocații mai mici (art. 22 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 190/2003 - 100 lei) în raport cu cei ce au fost decorați cu medalii.</p> <p>b) După gradul de prioritate a distincțiilor de stat, potrivit art. 11 din Legea nr. 1123/1992, Medaliiile: „Meritul Militar” și „Pentru Vitejie”, se plasează pe locul 9 și 10.</p> <p>c) Alocația pentru ordinul „Credință Patriei”, potrivit lit. c¹) de la Art. I din proiect, indiferent de clasă este în mărime de 300 lei. Subliniem că, norma de la art. 17⁷ din Legea nr. 1123/1992 stabilește expres următoarele</p>	<p> Direcția general juridică</p>	<p>În lumina celor enunțate constatăm că, propunerea afectează unitatea materiei de reglementare. Din acest considerent, recomandăm respectarea criteriilor de delimitare a mărimii alocațiilor stabilite pentru distincțiile acordate participanților la acțiuni de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, în funcție de prioritatea acestora. În caz contrar, proiectul de lege va provoca discriminare între categoriile de veterani care dețin medalii și ordine.</p>	Se acceptă

		categorii de clase: I, II și III. La conferirea ordinului se va ține seama de asemenea de vechimea în serviciu (15 ani, 10 ani, 5 ani).			
5.	Art. I	Dispoziția Art. I din proiect va fi expusă după cum urmează: „ Art.I. – Articolul 22 alineatul (1) din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84-86, art. 392) cu modificările ulterioare, se completează cu literele a') și c'), cu următorul cuprins.”	Direcția general juridică	Propunerea este determinată de corespunderea normelor de tehnică legislativă.	Se acceptă
6.	Art. I	Se propune ca în art. 22 alin. (1), lit. a) și c) vor avea următorul cuprins: „a) persoanelor care s-au învrednicit de titluri onorifice și celor decorate cu cruci sau medalii – 150 de lei; c) persoanelor care s-au învrednicit de titluri onorifice, celor decorate cu cruci medalii și ordine – 300 de lei;”	Reghina Apostolova Deputat	Prezentul amendament prevede majorarea sumei de alocații pentru merite deosebite față de stat acordate veteranilor de război. La moment aceste persoane primesc alocații nominale în mărime de 50 și 150 lei respective. Se propune ca aceste categorii de persoane să beneficieze de o majorare a sumei și să fie egalată cu majorarea alocației persoanelor care s-au învrednicit de titluri onorifice și celor decorate cu cruci sau medalii în timpul apărării integrității teritoriale și independenței și persoanelor decorate cu ordinul „Credință Patriei” clasa I, II și III.	Se acceptă și se va expune în redacția propusă în pct. 9 din sinteză.

7.	Art. I	Se propune: în articolul 22 alineatul (1) se modifică după cum urmează: La litera d), sintagma „Ștefan cel Mare”, se abrogă; Se completează cu litera d1), cu următorul cuprins: „d1) persoanelor decorate cu ordinul „Ștefan cel Mare” – 700 de lei”. La litera e), sintagma „ și ordinul Ștefan cel Mare”, se abrogă;	Boris Marcoci Deputat	Amendamentul propus stabilește o majorare cu 200 de lei a cuantumului alocației nominale pentru persoanele decorate cu ordinul „Ștefan cel Mare”, precum și soției/soțului sau mamei/tatălui persoanelor decorate post-mortem cu ordinul „Ștefan cel Mare”. În prezent cuantumul alocației pentru categoriile respective este de 500 de lei, iar în urma susținerii amendamentului cuantumul va fi de 700 de lei. Aceste alocații se vor achita din mijloacele bugetului de stat prin intermediul Casei Naționale de Asigurări Sociale. Conform datelor prezentate de Casa Națională de Asigurări Sociale, numărul beneficiarilor prognozat pentru anul curent este de 273 persoane, iar cheltuielile anuale ale bugetului de stat pentru plata alocațiilor nominale de stat pentru merite deosebite față de stat vor constitui de la 1 aprilie în anul 2024 – 491,400 mii lei.	Se acceptă
8.	Art. I	Se completează cu litera e ¹), cu următorul cuprins: „e ¹)soției/soțului sau mamei/tatălui persoanelor decorate post-mortem cu ordinul „Ștefan cel Mare” – 700 de lei. Alocația nominală se plătește soției ori soțului, după caz, iar în lipsa acestora – mamei persoanei decorate post-mortem. În lipsa soției/soțului și a mamei, alocația nominală se plătește tatălui”.	Boris Marcoci Deputat		Se acceptă

9.	Art. I	<p>Se propune o nouă redacție a Articolul 22 cu următorul cuprins:</p> <p>“Articolul 22. Cuantumul alocațiilor de stat pentru merite deosebite față de stat</p> <p>(1) Alocația nominală se stabilește în următoarele cuantumuri:</p> <p>a) persoanelor decorate cu titluri onorifice și cele asimilate – 50 de lei;</p> <p>b) persoanelor decorate cu medalii (inclusiv cele asimilate) – 50 de lei;</p> <p>c) persoanelor decorate cu medalii (medalia Meritul Militar, medalia Pentru Vitejie și cele asimilate) – 150 de lei;</p> <p>d) persoanele decorate cu ordinul Credință Patriei clasele I, II, și III, pentru participarea la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova - 300 de lei;</p> <p>e) persoanelor decorate cu ordine (inclusiv cele asimilate) – 100 de lei;</p>	Boris Marcoci Deputat	<p>Având în vedere avizul Direcției generale juridice a Parlamentului la proiectul de lege pentru modificarea articolului 22 din Legea nr.190/2003 cu privire la veterani, cu formularea obiecțiilor de conținut și a propunerilor înaintate, se propune prezentul amendament prin expunerea într-o redacție nouă a articolului 22 din Legea nr.190/2003 cu privire la veterani.</p>	<p>Se acceptă în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Alocația nominală se stabilește în următoarele cuantumuri:</p> <p>a) persoanelor cărora li s-au conferit titluri onorifice (inclusiv titluri asimilate lor) – 50 de lei;</p> <p>b) persoanelor decorate cu medalii (inclusiv cu medalii asimilate lor) – 50 de lei;</p> <p>c) persoanelor decorate cu medaliile „Meritul Militar”, „Pentru Vitejie” (inclusiv cu medalii asimilate lor) – 150 de lei;</p> <p>d) persoanelor decorate cu ordinul „Credință Patriei”, clasele I, II, și III, pentru participarea la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale</p>
----	--------	---	--------------------------	--	---

	<p>f) persoanele decorate cu ordinul Steaua Roșie și Drapelul Roșu – 500 de lei;</p> <p>g) persoanele decorate cu ordinul Ștefan cel Mare – 700 de lei;</p> <p>h) persoanelor decorate cu Ordinul Republicii și cele asimilate – 500 de lei;</p> <p>i) soției/soțului sau mamei/tatălui persoanelor decorate post-mortem cu "Ordinul Republicii" – 500 de lei și ordinul "Ștefan cel Mare" – 700 de lei. Alocația nominală se plătește soției ori soțului, după caz, iar în lipsa acestora – mamei persoanei decorate post-mortem. În lipsa soției/soțului și a mamei, alocația nominală se plătește tatălui.</p> <p>(2) Alocația prevăzută la art.21 alin.(1) lit.b) se stabilește în cuantum de 500 de lei și respectiv 700 de lei. Alocația pentru merite deosebite se stabilește și se plătește pentru fiecare persoană decorată post-mortem cu "Ordinul Republicii" sau cu ordinul "Ștefan cel Mare".</p>		<p>și a independenței Republicii Moldova – 300 de lei;</p> <p>e) persoanelor decorate cu ordine (inclusiv cu ordine asimilate lor) – 100 de lei;</p> <p>f) persoanelor decorate cu ordinele „Drapelul Roșu” pentru luptă, „Războiul pentru Apărarea Patriei” clasele I și II și „Steaua Roșie” – 500 de lei;</p> <p>g) persoanelor decorate cu ordinul „Ștefan cel Mare” – 700 de lei;</p> <p>h) persoanelor decorate cu „Ordinul Republicii” (inclusiv cu ordine asimilate lui) – 500 de lei;</p> <p>i) soției/soțului sau mamei/tatălui persoanei decorate post-mortem cu „Ordinul Republicii” – 500 de lei, cu ordinul „Ștefan cel Mare” –</p>
--	---	--	---

					<p>700 de lei. Alocatia nominala se plateste sotiei ori sotului, dupa caz, iar in lipsa acestora – mamei persoanei decorate post-mortem. In lipsa sotiei/sotului si a mamei, alocatia nominala se plateste tatelui.</p> <p>(1¹) Alocatia prevazuta la art. 21 alin. (1) lit. b) se stabileste in cuantum de 500 de lei si, respectiv, de 700 de lei. Alocatia pentru merite deosebite se stabileste si se plateste pentru fiecare persoana decorata post-mortem cu „Ordinul Republicii” sau cu ordinul „Stefan cel Mare”.</p>
--	--	--	--	--	--

AR

Adrian BELII

Președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie